

## CENSURA DOCTORUM PARISIENSIIUM.

*Petri Abælardi Opera, pia admodum et erudita, suis cum nævis (quemadmodum fieri assolet in veterum scriptis) prelo commissa fuere. Quæ quidem ut inoffenso quilibet decurrat pede, præter animum quem præsert auctor sua in Apologia, Ecclesiæ in omnibus assentientem, quid in quoque Operum ejus loco saluberrimum foret, a quibusdam theologis Parisiensibus diligenter adnotatum et indigitatum est, singulisque periculosioribus dictis præsens est adhibitum amuletum. Si quis tamen oculatior plura posthac animadvertat, rem omnibus vere Catholicis fecerit gratissimam.*

Quæ non satis æqua veritatis lance librata sunt, in Abælardi, Heloissæ, et aliorum quorundam epistolis.

Col. 163, cap. 12, Historiæ calamit. Paulo acerbius conqueritur Abælardus, etsi tacito nomine, de DD. Bernardo et Norberto, qui ejus erroribus magis quam ipsi fuere infensi.

Col. 181, ep. 2. Heloissa eosdem sanctos viros pseudoapostolorum nomine lacessit, et cum ipsis alios quosdam acrius sugillat.

Col. 185 eadem epist. Quæ extorserit a se noxius amor, non satis prudenter Heloissa commemorat.

Col. 256, epist. 7. Sentit Abælardus a Catholica veritate absonum, mortuum aliquem catechumenum gloriam posse consequi. Verum id est fidei consentaneum, si modo excessit contritus, et baptizari non abnuit, si quis hanc ei gratiam impertiri voluisset.

Col. 288 media, epist. 8. Conjugalibus debiti solutionem haud penitus facit immunem a peccato. Hoc vero in iis qui rectitudinem et honestatem observant, minime concedendum.

C. 375. Fulco in epistola ad Abælardum, sanctam sedem apostolicam temere et virulenter proscindit.

Col. 353. Dum Abælardus arguit præsumptionis eum qui in Oratione Dominica pro voce, *supersubstantialem*, substituit *quotidianum*, receptam in Ecclesia sic recitandi consuetudinem nimium pendit.

*Appendix.* Apologeticus Berengarii scholastici pro Abælardo præceptore suo, cum sit contumeliosus in D. Bernardum et concilium Senonense, lucem non commiserit, sicut nec duæ sequentes ejusdem epistolæ: quarum priore Apologetici sui maculas elicit, sed alias inurit sibi; posteriore Carthusianis scurriliter insultat.

### In Expositione Symboli.

Col. 622. Omnipotentiam Dei jejune explicat Abælardus; sui forsitan erroris memor, quo Deum ea solum posse facere, quæ quandoque facit, asseruerat. Sed hunc in Apologia errorem absertit.

Col. 627. Animam Christi Domini ad inferos secundum propriam substantiam descendisse, videtur inficiari. At in Apologia secus censet.

Col. 628. Quia nullam ex ascensu ad coelos corpori Christi factam astruit beatitudinis accessionem, adventitiam saltem celestis habitaculi felicitatem, quam suscipiunt omnes, nimium extenuat.

### In Heloissæ Problematis.

Col. 682. In responsione ad problema IV. Abælardus dubitationem in fide affingit D. Virgini Mariz, in morte Filii sui, auctoritate D. Au-

gustini in libro *Quæstionum Veteris et Novi Testamenti*; sed hic liber totus est supposititiuus.

Col. 694, in solutione problematis XIII. Quod fit ex ignorantia invincibili, id peccati damnat. In Apologia autem contrariam tuetur opinionem.

Col. 695. Invincibilem eam ignorantiam falso tribuit iis pro quibus Dominus in passione sua, et D. Stephanus oravere, vel ei qui juxta Evangelium dixerit verbum contra Filium hominis.

Col. 703, in solutione problematis XV. Legem Mosis nec docere, peccatum mente compleri, nec ex concupiscentia rei alienæ quempiam reum statuere, nec alium quam Judæum velut proximum diligendum definire, dum sentit Abælardus, a veritate dissentit.

Col. 704, in solutione problematis XVI. Præceptum de diligendo proximo, a Christo Domino commemoratum, solos Judæos devincere autumat; nec videt Decalogi præcepta, quia juris naturæ sunt, singulos homines obstringere.

Col. 710, in solutione problematis XXIV. Quod putat Judæos mala vel bona ex ipsa intentione non dijudicare; de quibusdam solummodo admittendum.

Ibidem. Contendit Abælardus nihil quidquam ad peccatum spectare, quod cibum vetitum ore sumamus. Verum hoc pacto, majorem peccati gravitatem, ex adjuncto opere externo, prorsus tollit.

Col. 714, in solutione problematis XXV. Esau subtractam gratiam; abundantiorcm intellige, non omnem.

### In libro adversus Hæreses.

Liber hic, ut in codice ms. nomen Abælardi haud præ se gerit, ita neque ejus loquendi morem, stylium aut mentis acumen sapit.

*Append.*, col. 1834. Auctor ait apostolos tantum manus imposuisse iis quos prædicatores, presbyteros vel diaconos instituebant; de aliis nequidquam ex S. Scriptura constare. Verum idem usurpatum in consecratione episcoporum, et confirmationis sacramento, satis luculenter divina produnt eloquia.

### In commentariis Epistolæ D. Pauli ad Romanos.

Col. 832. Verba hæc D. Pauli, *ostensionem suæ justitiæ*, de charitate et justitia nobis infusa intelligit Abælardus, cum de charitate Christi et justitia qua satisfecit pro nobis, capi præcipue debeant.

Col. 833. Iis Abælardi verbis, *cum solos electos liberaverit*, hanc adhibe cautionem. Electos liberat Christus, quia soli reipsa gloriam conse-

quuntur, quam et cæteri, ni per ipsos staret, pos- A  
sent etiam per Christum promereri.

Col. 834. Censet dæmonem nullum jus inho-  
minem quem seduxit, acquisiisse, cum tamen  
æquissimo jure, homo per peccatum, pœnæ æter-  
næ, et torquenti dæmoni obnoxius fiat. Quare Abæ-  
lardus rem acrius perscrutatus, Christum morte sua  
hominem a jugo diaboli liberasse, in Apologia pro-  
fletur.

Col. eadem. Beatæ Mariæ virgini dimissum  
peccatum, ita accipe, quo videlicet peccaverat in  
Adam, non quod aliquando contraxerit.

Col. 835. Verbum divinum hominem suscepisse  
caute legito, quia videlicet naturam humanam ad-  
sciverit sibi.

Ibid. Justificationem et redemptionem nostram  
in sanguine et morte Christi, sic quidem bene  
explicat Abælardus, ut per ipsam, quam patien-  
do et moriendo exhibuit, charitatis immensi-  
tatem, nos a servitute peccati redemerit, et in li-  
bertatem filiorum Dei asseruerit. Sed quia passio-  
nem ipsam et mortem a charitate profectam, velut  
infiniitæ justitiæ et satisfactionis opus, omnibus  
exsolvendis scibus leet pœnis idoneum, aut non  
agnovit, aut subicit; genuinum de redemptione  
nostra Ecclesiæ Catholicæ sensum, vel non est  
secutus, vel non assecutus. Quæ cum justissime  
D. Bernardus epist. 190 coarguerit, hoc ab Abæ-  
larde) elicit Christianæ mentis testimonium in  
sua Apologia, *Solum Filium Dei incarnatum pro-  
fiteor, ut nos a servitute peccati, et a jugo diabol-  
liberaret, iet supernæ aditum vitæ morte sua nobis  
reseraret.*

Col. 836 et 837. In duobus aberrat, primo  
quod censeat ei qui antequam baptizetur justus  
est, nondum in baptisate dimissa esse peccata;  
ille etenim per volum baptisati jam veniam deli-  
ctorum est consecutus. Secundo, quia peccata non-  
dum dimissa, pœnam non adhuc exsolutam inter-  
pretetur. C

Col. 837. Parvulos baptizatos nondum chari-  
tatis aut justitiæ capaces, intellige per actiones  
elicitas.

Col. 838. Per peccata, quæ moriendo Chri-  
stus sustulit, perperam Abælardus pœnam solum  
ipsorum ablatam exposuit. Sic et alias ad eundem  
scopulum allidit.

Col. 861. Verba hæc D. Pauli, *in quo omnes pec-  
caverunt*, ad pœnam tantummodo revocat, et rea-  
tum ipsum peccati originalis, in quem incurre-  
runt omnes, omittit. Alias in eodem lubrico nutat,  
sed eos omnes locos in Apologia hoc uno pro-  
fligat firmamento. *Ex Adam, in quo omnes pecca-  
vimus, tara culpam quam pœnam, nos contraxisse  
asserero.*

Col. 864. Asseverat Christum præcepto divino

fuisse coactum orare pro nobis. Verum, huic  
sententiæ erroneus subest loquendi modus.

Ibid. et col. 865. Abælardus peccata dimitti,  
perinde existimat, ac pœnam ipsorum condonari,  
et alias, aliquem habere peccatum, præterita pec-  
cati actione, aliud nihil quam remanere obnoxium  
pœnæ. Sed hanc illius opinionem Catholica explo-  
dit doctrina.

Col. 869. Eos solum parvulos perhibet cum ori-  
ginis labe mortuos, qui si vixissent, pessimi  
erant futuri. At id prorsus videtur temerarium.

Ibid. Damnari asserit infantes ob aliena pec-  
cata, verum non advertit, quam habent originis  
maculam, iis proprie vitæ aditum præcludere.

Col. 870. Minus apte elicit, non sic institutam  
vel confirmatam tempore apostolorum, Quadrage-  
simæ, vel sextæ feriæ abstinenciam, qualem nunc  
servamus, eo quod neophyti quidam apud D. Pau-  
lum nullum in comedendo diem ab alio secerne-  
rent. B

#### In Conciombus.

Col. 417. In sermone de Purif. B. Mariæ, sibi  
ipsi persuadet Judæos nullam de obedientia sua  
in cælestibus promissionis remunerationem acce-  
pisse: quod equidem tantum verum est ex solis  
operibus legis, seposita fide et charitate.

Col. 450. Petrum non tantum satisfecisse ob  
trinam negationem, quantum Marcellinum pro in-  
censo idolis oblato. Periculosa compa-ratio.

Ibid. Culpam deputat, quod D. Paulus more Na-  
zaræorum Deo se consecrarit, et Timotheum cir-  
cunciderit, cum tamen in his minime deliquerit.

Col. 471. Scribit neminem præsumere ita pre-  
cari, *Omnes sancti clerici, vel episcopi, vel cano-  
nici, orate pro nobis.* At debuit meminisse hos  
Litaniarum versiculos, *omnes sancti pontifices,  
omnes sancti sacerdotes et levitæ, eundem ferme  
sensum obtinere.*

Col. 474. Norbertum insimulat frustra tentatæ  
suscitationis mortui ejusdam, forte, quia cum  
senferat suis dogmatibus adversum.

#### In Introductione ad Theologiam.

Col. 979. Opinio Abælardi, quod sola charitas  
remuneratione sit digna, abscedit a veritate. Ete-  
nim fides, spes et cæteræ virtutes, charitate co-  
mite, æterna etiam reportant præmia; alias in idem  
impegit offendiculum.

Cætera quæ in hoc *Introductionis* opusculo ani-  
madversione digna videntur, ea sunt quæ carpit D.  
Bernardus epist. 190, quibus et satisfacit Abælar-  
dus publica fidei Catholicæ professione, et advers-  
erroris anathemate, epistola universis Ecclesiæ li-  
luis inscripta. Utramque consulat lector in hoc vo-  
lumine.